

Огляд судової практики Верховного Суду за 2025 рік щодо права учасника товариства на інформацію про діяльність товариства (актуальна судова практика станом на 09.01.2026)

- ❖ **Щодо обов'язку товариства надати його учаснику (засновнику) будь-яку інформацію про діяльність товариства**
- ❖ **Щодо документів товариства, право на ознайомлення з якими має його учасник**
- ❖ **Щодо обставин, які підлягають встановленню судом для задоволення позову про зобов'язання товариства надати учаснику документи**
- ❖ **Щодо періоду, за який може бути витребувана учасником від товариства інформація про діяльність товариства**
- ❖ **Щодо права учасника товариства отримувати інформацію про господарську діяльність товариства**
- ❖ **Щодо відсутності часових обмежень для доступу учасника до документів товариства**

❖ Щодо обов'язку товариства надати його учаснику (засновнику) будь-яку інформацію про діяльність товариства

Реквізити рішення	Оцінка суду та висновок
<p>Постанова КГС ВС № 922/3416/24 від 16.12.2025 року, з текстом постанови можна ознайомитися за посиланням : https://reyestr.court.gov.ua/Review/132691785#</p> 	<p>Пунктами 1, 5 частини третьої статті 96-1 ЦК України встановлено, що учасники (засновники, акціонери, пайовики) юридичної особи мають право у порядку, встановленому установчим документом та законом:</p> <ul style="list-style-type: none">- брати участь в управлінні юридичною особою у порядку, визначеному установчим документом, крім випадків, встановлених законом;- одержувати інформацію про діяльність юридичної особи у порядку, встановленому установчим документом. <p>Відповідно до пункту 5 частини першої статті 116 ЦК України учасники господарського товариства мають право у порядку, встановленому установчим документом товариства та законом одержувати інформацію про діяльність товариства у порядку, встановленому установчим документом.</p> <p>Правовий статус товариств з обмеженою відповідальністю та товариств з додатковою відповідальністю, порядок їх створення, діяльності та припинення, права та обов'язки їх учасників врегульовані Законом України "Про товариства з обмеженою і додатковою відповідальністю".</p> <p>Так, пунктом 2 частини першої статті 5 Закону України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю"</p>

передбачено, що учасники товариства мають право отримувати інформацію про господарську діяльність товариства.

Частиною першою статті 43 Закону України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю" визначено, що товариство зобов'язано зберігати такі документи: протокол зборів засновників товариства (рішення одноосібного засновника); статут товариства та зміни до статуту; протоколи загальних зборів учасників; документи товариства, що регулюють діяльність органів товариства, та зміни до них; положення про філії (представництва) товариства у разі їх створення (відкриття); протоколи засідань наглядової ради товариства та колегіального виконавчого органу товариства, накази і розпорядження виконавчого органу товариства; аудиторські висновки та результати надання інших аудиторських послуг; річну фінансову звітність; документи звітності, що подаються відповідним державним органам; документи, пов'язані з випуском емісійних цінних паперів; інші документи, передбачені законодавством, статутом товариства, рішеннями загальних зборів учасників, наглядової ради та виконавчого органу товариства; документи, що підтверджують права товариства на майно; документи бухгалтерського обліку.

Документи, передбачені частиною першою цієї статті, підлягають зберіганню протягом усього строку діяльності товариства, крім документів бухгалтерського обліку, строки зберігання яких визначаються відповідно до законодавства (частина третя даної статті).

Згідно з частиною четвертою статті 43 Закону України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю" товариство забезпечує кожному учаснику (його представнику) доступ до документів, визначених частиною першою цієї статті. Із аналізу положень частини п'ятої статті 43 Закону України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю" вбачається обов'язок товариства (виконавчого органу) протягом 10 днів з дня надходження письмової вимоги учасника товариства надати такому учаснику копії відповідних документів. Указаний обов'язок не ставиться в залежність від згоди чи незгоди учасника отримати такі документи у запропонований товариством спосіб.

Зі змісту норм статей 5, 43 Закону України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю" у сукупності із положеннями статей 96-1, 116 ЦК України вбачається, що закон встановлює для юридичної особи імперативний обов'язок щодо надання їй учаснику (засновнику) будь-якої інформації щодо діяльності (у тому числі і господарської) товариства. При чому перелік документів, що містять таку інформацію, не є вичерпним.

Щодо документів товариства, право на ознайомлення з якими має його учасник

Реквізити рішення	Оцінка суду та висновок
<p>Постанова КГС ВС № 925/733/22 від 09.12.2025 року, з текстом постанови можна ознайомитися за посиланням: https://reyestr.court.gov.ua/Review/132647862#</p> 	<p>Частиною 1 статті 43 Закону України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю" визначено, що товариство зобов'язано зберігати такі документи: 1) протокол зборів засновників товариства (рішення одноосібного засновника); 2) статут товариства та зміни до статуту; 3) протоколи загальних зборів учасників; 4) документи товариства, що регулюють діяльність органів товариства, та зміни до них; 5) положення про філії (представництва) товариства у разі їх створення (відкриття); 6) протоколи засідань наглядової ради товариства та колегіального виконавчого органу товариства, накази і розпорядження виконавчого органу товариства; 7) аудиторські висновки та результати надання інших аудиторських послуг; 8) річну фінансову звітність; 9) документи звітності, що подаються відповідним державним органам; 10) документи, пов'язані з випуском емісійних цінних паперів; 11) інші документи, передбачені законодавством, статутом товариства, рішеннями загальних зборів учасників, наглядової ради та виконавчого органу товариства; 12) документи, що підтверджують права товариства на майно; 13) документи бухгалтерського обліку.</p> <p>Відповідно до частини 3 статті 43 Закону України "Про</p>

товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю" документи, передбачені частиною першою цієї статті, підлягають зберіганню протягом усього строку діяльності товариства, крім документів бухгалтерського обліку, строки зберігання яких визначаються відповідно до законодавства.

Згідно з частиною 4 статті 43 Закону України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю" товариство забезпечує кожному учаснику (його представнику) доступ до документів, визначених частиною першою цієї статті.

Частиною 5 статті 43 Закону України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю" передбачено, що протягом 10 днів з дня надходження письмової вимоги учасника товариства виконавчий орган товариства зобов'язаний надати такому учаснику копії відповідних документів, визначених частиною першою цієї статті. За підготовку копій документів товариство може встановлювати плату, розмір якої не може перевищувати розмір витрат на виготовлення копій документів та витрат, пов'язаних з пересиланням документів поштою.

Положення статті 43 Закону України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю" не містять вичерпного переліку документів, які стосуються його діяльності, і відповідно, право на ознайомлення з якими має його учасник, адже у вказаній нормі наведені як конкретні документи, що мають бути надані учаснику,

наприклад статут товариства, протоколи загальних зборів учасників, так і групи документів, що можуть формуватися у зв'язку зі здійснюваною товариством діяльністю у певній сфері (документи бухгалтерського обліку, правовстановлюючі документи, інші документи, передбачені законодавством, статутом товариства тощо), однак чіткий перелік яких недоцільно унормувати через те, що назва, вид, форма, відповідних документів, встановлюються іншими нормативними актами, а господарська діяльність товариства потребує гнучкого регулювання.

Для з'ясування питання чи має учасник товариства право на ознайомлення з певним запитуваним ним документом, який прямо не визначений в статуті товариства та в Законі України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю", вирішальне значення має з'ясування обставин того, чи підпадає запитуваний документ під певну категорію, що наведені у частині 1 статті 43 указаного Закону. У випадку якщо певний документ підпадає під загальну категорію документів, учасник товариства має право на доступ до нього.

Щодо обставин, які підлягають встановленню судом для задоволення позову про зобов'язання товариства надати учаснику документи

Реквізити рішення	Оцінка суду та висновок
<p>Постанова КГС ВС № 925/733/22 від 09.12.2025 року, з текстом постанови можна ознайомитися за посиланням: https://reyestr.court.gov.ua/Review/132647862#</p> 	<p>Пунктом 2 частини 1 статті 5 Закону України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю" передбачено, що учасники товариства мають право отримувати інформацію про господарську діяльність товариства.</p> <p>Частиною 1 статті 43 Закону України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю" визначено, що товариство зобов'язано зберігати такі документи: 1) протокол зборів засновників товариства (рішення одноосібного засновника); 2) статут товариства та зміни до статуту; 3) протоколи загальних зборів учасників; 4) документи товариства, що регулюють діяльність органів товариства, та зміни до них; 5) положення про філії (представництва) товариства у разі їх створення (відкриття); 6) протоколи засідань наглядової ради товариства та колегіального виконавчого органу товариства, накази і розпорядження виконавчого органу товариства; 7) аудиторські висновки та результати надання інших аудиторських послуг; 8) річну фінансову звітність; 9) документи звітності, що подаються відповідним державним органам; 10) документи, пов'язані з випуском емісійних цінних паперів; 11) інші документи, передбачені законодавством, статутом товариства, рішеннями загальних зборів учасників, наглядової ради та</p>

виконавчого органу товариства; 12) документи, що підтверджують права товариства на майно; 13) документи бухгалтерського обліку.

Відповідно до частини 3 статті 43 Закону України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю" документи, передбачені частиною першою цієї статті, підлягають зберіганню протягом усього строку діяльності товариства, крім документів бухгалтерського обліку, строки зберігання яких визначаються відповідно до законодавства.

Згідно з частиною 4 статті 43 Закону України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю" товариство забезпечує кожному учаснику (його представнику) доступ до документів, визначених частиною першою цієї статті.

Частиною 5 статті 43 Закону України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю" передбачено, що протягом 10 днів з дня надходження письмової вимоги учасника товариства виконавчий орган товариства зобов'язаний надати такому учаснику копії відповідних документів, визначених частиною першою цієї статті. За підготовку копій документів товариство може встановлювати плату, розмір якої не може перевищувати розмір витрат на виготовлення копій документів та витрат, пов'язаних з пересиланням документів поштою.

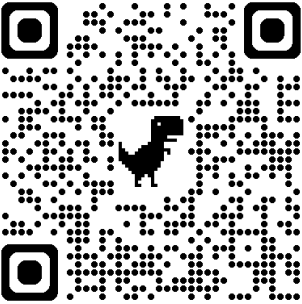
Одержання учасником господарського товариства інформації про діяльність товариства у порядку, встановленому установчим документом та законом, є необхідним для реалізації таким учасником своїх корпоративних прав, зокрема правомочностей

на участь в управлінні господарською організацією.

Для задоволення позову про зобов'язання товариства надати учаснику документи, які товариство зобов'язане йому надати, суд має встановити наявність відмови товариства у наданні документів та врахувати здійснення або нездійснення самим учасником товариства конкретних дій для отримання запитуваних документів.

Щодо періоду, за який може бути витребувана учасником від товариства інформація про діяльність товариства

Реквізити рішення	Оцінка суду та висновок
<p>Постанова КГС ВС № 925/733/22 від 09.12.2025 року, з текстом постанови можна ознайомитися за посиланням: https://reyestr.court.gov.ua/Review/132647862#</p> 	<p>Відповідно до частини 3 статті 43 Закону України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю" документи, передбачені частиною першою цієї статті, підлягають зберіганню протягом усього строку діяльності товариства, крім документів бухгалтерського обліку, строки зберігання яких визначаються відповідно до законодавства.</p> <p>Згідно з частиною 4 статті 43 Закону України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю" товариство забезпечує кожному учаснику (його представнику) доступ до документів, визначених частиною першою цієї статті.</p> <p>Частиною 5 статті 43 Закону України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю" передбачено, що протягом 10 днів з дня надходження письмової вимоги учасника товариства виконавчий орган товариства зобов'язаний надати такому учаснику копії відповідних документів, визначених частиною першою цієї статті. За підготовку копій документів товариство може встановлювати плату, розмір якої не може перевищувати розмір витрат на виготовлення копій документів та витрат, пов'язаних з пересиланням документів поштою.</p> <p>Статтею 43 Закону України "Про товариства з обмеженою</p>

та додатковою відповідальністю" не визначено періоду, за який може бути витребувана учасником від товариства інформація (після набуття таким учасником корпоративних прав, чи до відповідного набуття).

Щодо права учасника товариства отримувати інформацію про господарську діяльність товариства

Реквізити рішення	Оцінка суду та висновок
<p>Постанова КГС ВС № 927/401/24 від 09.07.2025 року, з текстом постанови можна ознайомитися за посиланням: https://reestr.court.gov.ua/Review/128775858#</p> 	<p>Пунктами 1, 5 частини третьої статті 96-1 ЦК встановлено, що учасники (засновники, акціонери, пайовики) юридичної особи мають право у порядку, встановленому установчим документом та законом: брати участь в управлінні юридичною особою у порядку, визначеному установчим документом, крім випадків, встановлених законом; одержувати інформацію про діяльність юридичної особи у порядку, встановленому установчим документом.</p> <p>Пунктом 5 частини першої статті 116 ЦК встановлено, що учасники господарського товариства мають право у порядку, встановленому установчим документом товариства та законом, одержувати інформацію про діяльність товариства у порядку, встановленому установчим документом.</p> <p>Відповідно до пункту 2 частини першої статті 5 Закону України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю" учасники товариства мають право отримувати інформацію про господарську діяльність товариства.</p> <p>Частиною першою статті 43 Закону України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю" визначено, що товариство зобов'язано зберігати такі документи: 1) протокол зборів засновників товариства (рішення одноосібного</p>

засновника); 2) статут товариства та зміни до статуту; 3) протоколи загальних зборів учасників; 4) документи товариства, що регулюють діяльність органів товариства, та зміни до них; 5) положення про філії (представництва) товариства у разі їх створення (відкриття); 6) протоколи засідань наглядової ради товариства та колегіального виконавчого органу товариства, накази і розпорядження виконавчого органу товариства; 7) аудиторські висновки та результати надання інших аудиторських послуг; 8) річну фінансову звітність; 9) документи звітності, що подаються відповідним державним органам; 10) документи, пов'язані з випуском емісійних цінних паперів; 11) інші документи, передбачені законодавством, статутом товариства, рішеннями загальних зборів учасників, наглядової ради та виконавчого органу товариства; 12) документи, що підтверджують права товариства на майно; 13) документи бухгалтерського обліку.

Згідно з частиною четвертою статті 43 Закону України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю" товариство забезпечує кожному учаснику (його представнику) доступ до документів, визначених частиною першою цієї статті. Відповідно до частини п'ятої статті 43 Закону "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю" протягом 10 днів з дня надходження письмової вимоги учасника товариства виконавчий орган товариства зобов'язаний надати такому учаснику копії відповідних документів, визначених частиною першою цієї статті.

Одержання учасником господарського товариства інформації про діяльність товариства у порядку, встановленому установчим документом та законом, є необхідним для реалізації таким учасником своїх корпоративних прав, зокрема правомочностей на участь в управлінні господарською організацією.

Положення статті 43 Закону України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю" не містять вичерпного переліку документів, які стосуються його діяльності, і відповідно, право на ознайомлення з якими має його учасник, адже у вказаній нормі наведені як конкретні документи, що мають бути надані учаснику, наприклад статут товариства, протоколи загальних зборів учасників, так і групи документів, що можуть формуватися у зв'язку зі здійснюваною товариством діяльністю у певній сфері (документи бухгалтерського обліку, правовстановлюючі документи, інші документи, передбачені законодавством, статутом товариства тощо), однак чіткий перелік яких недоцільно унормувати через те, що назва, вид, форма, відповідних документів, встановлюються іншими нормативними актами, а господарська діяльність товариства потребує гнучкого регулювання.

З огляду на викладене, для з'ясування питання чи має учасник товариства право на ознайомлення з певним запитуваним ним документом, який прямо не визначений в статуті товариства та в Законі України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю", вирішальне значення має з'ясування

обставин того, чи підпадає запитуваний документ під певну категорію, що наведені у частині першій статті 43 указаного Закону. У випадку якщо певний документ підпадає під загальну категорію документів, учасник товариства має право на доступ до нього.

Водночас, вирішуючи спір у справі, суди попередніх інстанцій помилково обмежили перелік документів, до яких позивач як учасник має право доступу, виснувавши, що приписи статті 43 Закону України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю" встановлюють вичерпний перелік документів, а також безпідставно відмовили у наданні частини документів, посилаючись на їх неконкретизованість.

З огляду на зміст правового регулювання пункту 5 частини першої статті 116 ЦК, пункту 2 частини першої статті 5, статті 43 Закону України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю", яке закріплює право учасника товариства отримувати інформацію про господарську діяльність товариства, суди мають надавати перевагу розширеному тлумаченню такого права учасника, зміст якого полягає в можливості ознайомлення учасником з будь-якими документами, які містять інформацію про діяльність товариства, без обмеження переліку та видів відповідних документів.

Щодо відсутності часових обмежень для доступу учасника до документів товариства

Реквізити рішення	Оцінка суду та висновок
<p>Постанова КГС ВС № 927/401/24 від 09.07.2025 року, з текстом постанови можна ознайомитися за посиланням: https://reyestr.court.gov.ua/Review/128775858#</p> 	<p>Згідно з частиною четвертою статті 43 Закону України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю" товариство забезпечує кожному учаснику (його представнику) доступ до документів, визначених частиною першою цієї статті. Відповідно до частини п'ятої статті 43 Закону "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю" протягом 10 днів з дня надходження письмової вимоги учасника товариства виконавчий орган товариства зобов'язаний надати такому учаснику копії відповідних документів, визначених частиною першою цієї статті. За підготовку копій документів товариство може встановлювати плату, розмір якої не може перевищувати розмір витрат на виготовлення копій документів та витрат, пов'язаних з пересиланням документів поштою.</p> <p>Одержання учасником господарського товариства інформації про діяльність товариства у порядку, встановленому установчим документом та законом, є необхідним для реалізації таким учасником своїх корпоративних прав, зокрема правомочностей на участь в управлінні господарською організацією.</p> <p>Положення статті 43 Закону України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю" не містять вичерпного переліку документів, які стосуються його</p>

діяльності, і відповідно, право на ознайомлення з якими має його учасник, адже у вказаній нормі наведені як конкретні документи, що мають бути надані учаснику, наприклад статут товариства, протоколи загальних зборів учасників, так і групи документів, що можуть формуватися у зв'язку зі здійснюваною товариством діяльністю у певній сфері (документи бухгалтерського обліку, правовстановлюючі документи, інші документи, передбачені законодавством, статутом товариства тощо), однак чіткий перелік яких недоцільно унормувати через те, що назва, вид, форма, відповідних документів, встановлюються іншими нормативними актами, а господарська діяльність товариства потребує гнучкого регулювання.

Норми частини третьої статті 43 Закону України "Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю" не встановлюють часових обмежень для доступу учасника до документів.

Відповідно, коли учасник товариства просить надати певні документи для ознайомлення, обов'язок товариства надати відповідні документи, обмежується лише питанням їх фактичної наявності/відсутності. Однак наведена стаття не передбачає можливості відмовити у наданні доступу до документів зі спливом певного строку, якщо відповідні документи фактично можуть бути надані.

Аналітичний відділ